

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
ครั้งที่ ๒
วันจันทร์ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๑๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรณแสง รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๔. นายกล้านรงค์ จันทิก ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๕. นายสีมา สีมานันท์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๖. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริภาร ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ โฆษกคณะกรรมการ
๙. รองศาสตราจารย์เจษฎ์ โทณะวณิก
๑๐. พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ
๑๑. พลอากาศเอก ทรงธรรม โชคคณาพิทักษ์
๑๒. พลอากาศเอก ธงชัย แฉล้มเขตร
๑๓. พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ
๑๔. นายนิวัติไชย เกษมมงคล
๑๕. ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต
๑๖. พลเอก ไป่ภูก บุนนาค
๑๗. พลตำรวจเอก พิเชิต ควระเดชะคุปต์
๑๘. นายภัทร คำพิทักษ์
๑๙. พลเอก มารุต ปัสโชตะสิงห์
๒๐. พลเอก วลีต โรจน์ภักดี
๒๑. พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง
๒๒. นางสาวสุภา ปิยะจิตติ
๒๓. พลเอก ออกนิษฐ์ หมั่นสวัสดิ์

กรรมการวิสามัญผู้ลาการประชุม คือ

๑. นายกิตติ วัฒนินท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๒. นายประมุต สุตะบุตร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๓. ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๔. พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช	เลขานุการคณะกรรมการ
๕. พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์	
๖. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	
๗. พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	
๘. พลอากาศเอก สุทธิพงษ์ อินทริยงค์	
๙. พลอากาศเอก สุทธิพันธ์ กฤษณคุปต์	
๑๐. พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา	
๑๑. นายภาณุ อุทัยรัตน์	
๑๒. พลเอก สรรชัย อจลานนท์	

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๑. นายประสาท พงษ์ศิวกัย
๒. พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์

ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางชิ้นสมน นิเวทวงศ์	ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
การบริหารราชการแผ่นดิน
๒. นายวิญญูพล ฉวีวรรณ	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๓. นางสาวสุจิตตรา มโหธร	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๑. นายสุรพงษ์ อินทรถาวร	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
๒. นายภูเทพ ทวีโชติธนากุล	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๓. นายเกียรติศักดิ์ พุฒพันธ์	พนักงานไตสวนเชี่ยวชาญ
๔. นายนิรุท สุขพ้อคำ	พนักงานไตสวนชำนาญการพิเศษ
๕. นายอภิชาติ ปุณยธัญพงศ์	พนักงานไตสวนชำนาญการพิเศษ
๖. นางสาวกานดา ปานดำ	พนักงานไตสวนชำนาญการ
๗. นายชัยยุทธ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล	พนักงานไตสวนชำนาญการ
๘. นางสาวอพาลินท์ ลิ้มธเนศกุล	พนักงานไตสวนชำนาญการ

๙. นายอนันต์ ประภาศิริ
๑๐. นางสาวจิพร น้อมมนัส
๑๑. นางสาวรุ่งรัตน์ ดำรงบุล
๑๒. นางสาวอลิสา รักบ้านเกิด

พนักงานไต่สวนชำนาญการ
พนักงานไต่สวนชำนาญการ
ผู้ช่วยพนักงานไต่สวนปฏิบัติการ
เจ้าหน้าที่การต่างประเทศปฏิบัติการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พันตำรวจเอก อมรฤทธิ์ คชกุล
๒. ว่าที่ร้อยตรี วินัย ชาศรียานุโยค
๓. นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์
๔. นายชานนท์ แก่นสวาท
๕. พันตำรวจโท ทศน์พงษ์ คงทัพ
๖. ร้อยตำรวจเอก ญัฏฐวรรธ แก้วทิพย์เนตร
๗. พันตำรวจตรี ปุณณวิช อรรคนินท์
๘. นายสมเจตน์ แก้วแสงใจ
๙. นางสาววิภา รักไทย

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสีมา สีมานันท์
ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสีมา สีมานันท์
ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสีมา สีมานันท์
ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ
ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์
ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต
ผู้สื่อข่าวทีวีรัฐสภา

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการธิการวิสามัญฯ ตามข้อบังคับการประชุม คือ

นางธัญญา ศรีสุพรรณ

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานคณะกรรมการธิการวิสามัญ ๓

สำนักกรรมการธิการ ๒

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๒๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการธิการวิสามัญมาครบองค์ประชุม พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ประธานคณะกรรมการธิการวิสามัญได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมสรุปผลได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ บุคคลภายนอกขออนุญาตเข้าร่วมประชุม คือ

(๑) พันตำรวจเอก อมรฤทธิ์ คชกุล

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์

(๒) ว่าที่ร้อยตรี วินัย ชาศรียานโยค

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายสีมา สีมานนท์

(๓) นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์

ผู้ชำนาญการประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายสีมา สีมานนท์

(๔) นายชานนท์ แก่นสวาท

ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายสีมา สีมานนท์

(๕) พันตำรวจโท ทศน์พงษ์ คงทัพ

ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พลตำรวจเอก พชรวาท วงษ์สุวรรณ

(๖) ร้อยตำรวจเอก ณัฐวรธร แก้วทิพย์เนตร

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์

(๗) พันตำรวจตรี ปุณณวิช อรรถนรินทร์

ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา

(๘) นายสมเจตน์ แก้วแสงใจ

ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต

(๙) นางสาววิภา รักไทย

ผู้สื่อข่าวทีวีรัฐสภา

ที่ประชุมอนุญาต

๑.๒ รายงานความคืบหน้าการรับคำแปรญัตติ

ข้อมูล ณ วันศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา ยังไม่มีสมาชิก
สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ

ที่ประชุมรับทราบ

๑.๓ เอกสารประกอบการพิจารณา (ในแฟ้มการประชุม)

๑.๓.๑ เอกสารประกอบการพิจารณา (เพิ่มเติม)

ข้อสังเกตคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญ

(๑) คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. จำนวน ๒ ฉบับ

(๒) คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. จำนวน ๒ ฉบับ

(๓) คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. จำนวน ๑ ฉบับ

(๔) คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. จำนวน ๑ ฉบับ

(๕) คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. จำนวน ๒ ฉบับ

๑.๓.๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้าน
การทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ.

(๒) พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

(๓) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของ
รัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยวางแนวทางการจัดทำบันทึกการประชุมของคณะกรรมการธิการวิสามัญไว้ดังนี้

๑. จัดทำ (ร่าง) บันทึกการประชุมเสนอต่อที่ประชุมก่อนรับรองบันทึกการประชุม
๒. บันทึกการประชุมจัดทำในรูปแบบแยกประเด็นอภิปราย โดยแสดงความเห็นส่วนใหญ่และความเห็นต่างของที่ประชุม
๓. หากกรรมาธิการวิสามัญท่านใดประสงค์จะให้ระบุชื่อสำหรับการอภิปรายในหัวข้อใดประเด็นใดจะดำเนินการตามความประสงค์ต่อไป
๔. แยกประเด็นชี้แจงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะรัฐมนตรี ผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และผู้แทนคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

๓.๑ พิจารณานำเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.

๓.๑.๑ รูปแบบการแยกประเด็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ โดยสามารถแบ่งประเด็นได้เป็นดังนี้

(๑) ร่างมาตราที่ให้ถือว่าคณะกรรมการธิการวิสามัญมีมติเห็นชอบในหลักการดังกล่าว

(๑.๑) ร่างมาตราที่ยังคงความเดิมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมประกอบกับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) มิได้แก้ไขเพิ่มเติม

(๑.๒) ร่างมาตราที่นำเนื้อหาในกฎหมายเดิมมาบัญญัติแบบรวบรวมแต่ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญ ประกอบกับ กรธ. มิได้มีประเด็นที่ขอแก้ไขเพิ่มเติม

(๒) ร่างมาตราที่คณะกรรมการธิการวิสามัญจะนำประเด็นมาพิจารณา

(๒.๑) ร่างมาตราที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอแก้ไขเพิ่มเติมไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แต่ กรธ. ไม่มีความเห็นแย้ง

(๒.๒) ร่างมาตราที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอแก้ไขเพิ่มเติมไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แต่ กรธ. ตัดออก

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติมอบหมายผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. จัดทำบัญชีแยกประเด็นการพิจารณาตามรูปแบบดังกล่าวข้างต้น

๓.๑.๒ ประเด็นร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ.

นายก้านรงค์ จันทิก ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการการได้เสนอความเห็นต่อที่ประชุมว่า ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติตั้งคณะกรรมการพิจารณาการศึกษา ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ขึ้น เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นการล่วงหน้า

โดยร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ตรารับตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ กล่าวคือ “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ” โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เป็นผู้ยกร่าง และเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นประธานกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ในมาตรา ๓๒ และมาตรา ๑๕๔ จะเป็นประเด็นที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และสามารถใช้จ่ายเงินกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ เนื่องจากวัตถุประสงค์หนึ่งของการจัดตั้งกองทุน คือ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ และสนับสนุนภาคเอกชนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือรณรงค์ในการป้องกันการทุจริต และจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือและค่าทดแทน ดังนี้

“มาตรา ๓๒ เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดมาตรการและกลไกที่จำเป็นต่อการดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครอง รวมทั้งจัดให้มีช่องทางแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือพยานหลักฐาน สำหรับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยช่องทางดังกล่าวต้องมีวิธีการที่ง่าย สะดวก ไม่มีขั้นตอนยุ่งยาก และไม่ก่อผลร้ายกับผู้แจ้งดังกล่าว

(๒) ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการจัดให้มีกลไกการแจ้งเตือนกรณีพบว่ามีพฤติการณ์ที่ส่อว่าอาจมีการทุจริตในหน่วยงานของตน

(๓) ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอันตรายของการทุจริต เพื่อให้เกิดการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างกว้างขวาง

(๔) รับฟังข้อเสนอแนะจากประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น”

“มาตรา ๑๕๔ ให้จัดตั้งกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขึ้นในสำนักงานเรียกโดยย่อว่า “กองทุน ป.ป.ช.” มีวัตถุประสงค์เพื่อ

(๑) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและสนับสนุนภาคเอกชนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือรณรงค์ในการป้องกันการทุจริต

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือและค่าทดแทนตามมาตรา ๑๒๘

(๓) ใช้จ่ายในการคุ้มครองการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการหัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๐”

จากหลักการดังกล่าว ต้องพิจารณาว่ามีความจำเป็นที่จะต้องตราร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. หรือไม่ เนื่องจากตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานความร่วมมือต่อต้านการทุจริตในสำนักงาน ป.ป.ท. และมีการสร้างเครือข่ายต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบภาคประชาชน เพื่อให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชน ดำเนินการรณรงค์ให้ความรู้ การให้ความร่วมมือในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ การชี้เบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งมีมาตรการคุ้มครองและช่วยเหลือ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว ให้รัฐจัดสรรเงินงบประมาณในหมวดเงินอุดหนุนผ่านสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งการคุ้มครองผู้ชี้เบาะแส โดยการใช้จ่ายและการตรวจสอบการใช้จ่ายให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีความใกล้เคียงกับหมวดการส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และวัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อดำเนินการในส่วนดังกล่าวที่สอดคล้องกันแล้ว

อนึ่ง ความคืบหน้าในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คือ ในวันอังคารที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ คณะกรรมการกฤษฎีกาจะพิจารณาวินิจฉัยว่า สมควรเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบหรือไม่

กรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ได้แสดงความคิดเห็น สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๓๔ วรรคสอง ได้บัญญัติให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มี

ประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม และในกรณีจำเป็นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง หรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับ หรือกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ดำเนินการสอบสวนหรือไต่สวนเบื้องต้นได้ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

ทั้งนี้ บทบัญญัติในมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริต และประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (ศาสตราจารย์กิตติคุณ วิษณุ เครืองาม) ได้มอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการยกร่างเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

อย่างไรก็ดี ตามมาตรา ๓๒ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีมาตรการและกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับการคุ้มครอง และจัดให้มีช่องทางการแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือพยานหลักฐานแล้ว รวมทั้งกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการจัดให้มีกลไกการแจ้งเตือนกรณีพบว่ามีพฤติการณ์ที่ส่อว่าอาจมีการทุจริตในหน่วยงานของตน อีกทั้งดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอันตรายของการทุจริต ตลอดจนรับฟังข้อเสนอแนะจากประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งการดำเนินการทั้งหมดจะมีกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีการคุ้มครอง ช่วยเหลือ และค่าทดแทนไว้ด้วยแล้ว

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า มาตรการและกลไกทั้งหมดตามมาตรา ๓๒ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ และในกรณีที่มาตรการและกลไกใดที่จำเป็นจะต้องดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. สามารถนำมาบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ชี้แจงว่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ เป็นการบัญญัติให้รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ดังนั้น การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอาจเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอาจมีหน่วยงานอื่นดำเนินการในส่วนอื่นได้ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาการบัญญัติกฎหมายตามมาตรา ๖๓ ไว้เช่นกัน ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๘ ที่บัญญัติบังคับให้รัฐต้องเร่งดำเนินการ กล่าวคือ

“มาตรา ๒๗๘ ให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีกำหนดดำเนินการให้จัดทำร่างกฎหมายที่จำเป็นตามมาตรา ๕๘ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ ให้แล้วเสร็จและเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในกรณีที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ให้คณะรัฐมนตรีกำหนดระยะเวลาที่แต่ละหน่วยงานต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามความจำเป็นของแต่ละหน่วยงาน แต่ทั้งนี้เมื่อรวมแล้วต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบวันตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งไม่อาจดำเนินการได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้คณะรัฐมนตรีสั่งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นพ้นจากตำแหน่ง”

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๑) กฎหมายที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับมาตรา ๖๓ และหมวด ๙ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามรัฐธรรมนูญ คือ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ที่ต้องมีการพิจารณาควบคู่กันไป

(๒) ควรรอการพิจารณาประเด็นร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ไว้ก่อน เนื่องจากขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และจะมีการประชุมในวันอังคารที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และเป็นขั้นตอนการลงมติว่า เห็นควรเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรีหรือไม่ หากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ถูกเสนอ คณะกรรมการวิสามัญอาจดำเนินการนำเสนอสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต่อไป

(๓) ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. เป็นกฎหมายในเชิงส่งเสริมให้มีการป้องกันการทุจริต ทั้งนี้ หากร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวถูกบัญญัติขึ้นเพื่อเป็นกฎหมายกลางเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตได้จะเกิดประโยชน์อย่างมาก และเชื่อว่าการบัญญัติกฎหมายในส่วนของการส่งเสริมให้มีการป้องกันการทุจริตตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ สามารถดำเนินการในกฎหมายได้หลายฉบับ และอาจมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. เป็นต้น

(๔) ประเด็นกองทุนสำหรับวัตถุประสงค์การส่งเสริมให้มีการป้องกันการทุจริต ควรมีการจัดตั้งกองทุนในหน่วยงานใดระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. กับสำนักงาน ป.ป.ท. ต้องมีการพิจารณาในรายละเอียด อีกทั้งกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (กองทุน ป.ป.ช.) จะมีคณะกรรมการกองทุน ป.ป.ช. ซึ่งตามมาตรา ๑๕๗ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ออกระเบียบการบริหารและการจัดการกองทุน ป.ป.ช. ซึ่งต้องพิจารณาด้วยว่า หน่วยงานอื่นสามารถใช้เงินกองทุน ป.ป.ช. ได้หรือไม่ หากเป็นการใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว

(๕) ผลการพิจารณาในประเด็นต่าง ๆ ของคณะกรรมการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. จะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จึงควรนำ ประเด็นในร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาในร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติให้รอการพิจารณาประเด็นร่างพระราชบัญญัติ การส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ไว้ก่อน เนื่องจากขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และจะมีการประชุมในวันอังคารที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และเป็นชั้นการลงมติว่า เห็นควรเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรีหรือไม่

๓.๑.๓ การรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ผลกระทบ ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการการวิสามัญได้อภิปรายประเด็นการรับฟังความคิดเห็นของ ผู้ที่เกี่ยวข้องว่า ควรมอบหมายให้ผู้แทน กรธ. นำเสนอประเด็นที่ได้รับฟังความคิดเห็นในแต่ละมาตรา ต่อที่ประชุมก่อนการพิจารณารายมาตรา เพื่อประกอบการตัดสินใจว่า จำเป็นต้องมีการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือไม่

ทั้งนี้ ผู้แทน กรธ. เสนอความเห็นที่ กรธ. ได้จัดทำรายงานการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ... (รายมาตรา) เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ซึ่งสามารถนำรายงานดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาในรายมาตราได้

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติให้นำรายงานการรับฟังความคิดเห็นของ กรธ. มาประกอบการพิจารณารายมาตราต่อไป

๓.๒ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. (เรียงลำดับมาตรา)

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. เรียงลำดับมาตรา ปรากฏผลเป็นดังนี้

หลักการ

ไม่มีการแก้ไข

หลักการ

ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติเห็นชอบหลักการของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เหตุผล

รอกการพิจารณา

เหตุผล

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบกับรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม จึงเป็นการสมควรบัญญัติกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

ข้อสังเกตท้ายรายงานของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีจากการประชุมครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ในเบื้องต้นได้มีการตั้งข้อสังเกตในการแก้ไขเพิ่มเติมไว้ดังนี้

เหตุผล

เนื่องด้วยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และบัญญัติหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบกับรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม รวมทั้งได้เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ตลอดจนวาระการดำรงตำแหน่ง จึงเป็นการสมควรบัญญัติกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรอกการพิจารณาเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญไว้ โดยรอกการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งฉบับก่อน เพื่อเป็นประโยชน์ในการตั้งข้อสังเกตท้ายรายงานของคณะกรรมการวิสามัญในการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติต่อไป

ชื่อร่าง

ไม่มีการแก้ไข

ร่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ.

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติเห็นชอบชื่อร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามร่างของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติเห็นชอบคำปรารภตาม
ร่างของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

บทจำกัดสิทธิและเสรีภาพ

ไม่มีการแก้ไข

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับ
การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒
มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อ
สาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

ประเด็นอภิปราย

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า เหตุผลและ
ความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ เกี่ยวกับการจำกัด
เสรีภาพในเคหสถาน โดยการเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือ
การค้นเคหสถานหรือที่รโหฐานจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่น
ตามที่กฎหมายบัญญัตินั้น เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตาม

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ในมาตรา ๓๓ (๓) ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถ “ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการ เพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวน และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ” ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในมาตรา ๓๓ ดังกล่าว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญรมติเห็นชอบบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามร่างของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.”

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญรมติเห็นชอบตามร่างของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒

รอกการพิจารณา

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประเด็นอภิปราย

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ชี้แจงแสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ในมาตรา ๒ บัญญัติว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติในหมวด ๙/๒ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับเป็นต้นไป” ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติกำหนดให้มีการออกกระเปียบที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่งอาจจะต้องมีการห้วงระยะเวลาการบังคับใช้กฎหมายในบางเรื่อง จึงควรพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ทั้งฉบับก่อน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์วันใช้บังคับได้

คณะกรรมการวิสามัญได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญ
ได้ดังนี้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้จัดทำกฎหมายลำดับรองเพื่อรองรับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในเรื่องใดบ้าง ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรเป็นผู้เสนอว่าจะบัญญัติมาตรการกเว้นการใช้บังคับในมาตราใด และจะใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเท่าใด

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้รอการพิจารณาไว้ โดยรอการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ และพิจารณาแนวทางการจัดทำกฎหมายลำดับรองเพื่อรองรับภารกิจในมาตราต่าง ๆ รวมทั้งต้องบัญญัติบทเฉพาะกาลเพื่อให้มีมาตรการเร่งรัดในการออกกฎหมายลำดับรองต่อไป

มาตรา ๓

รอการพิจารณา

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙

(๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๕) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

(๖) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

(๗) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ต่อไป ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๘) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๒/๒๕๕๗ เรื่อง การดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ฉบับคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอต่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

(๕) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๖) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๓/๒๕๕๘ เรื่อง การสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘

(๗) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๕/๒๕๕๘ เรื่อง การเลือกประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๑) ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ... ฉบับที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอต่อ กรธ. กับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ฉบับที่ กรธ. เสนอ มีความแตกต่างกัน มีที่มาและเหตุผลอย่างไร

(๒) เหตุใดความใน (๕) ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงบัญญัติแตกต่างจากความ (๖) ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับ กรธ. มีที่มาและเหตุผลอย่างไร

(๓) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับ กรธ. ความใน (๒) (๗) และ (๘) มีประเด็นความเชื่อมโยงกับคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือไม่ รวมทั้งมีบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับภารกิจดังกล่าวไว้หรือไม่

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๑) ในชั้นการพิจารณาของ กรธ. ได้สอบถามไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ความใน (๖) เป็นการกำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินการสรรหากรรมการ ป.ป.ช. ส่วนความใน (๗) เป็นการกำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินการสรรหาประธาน ป.ป.ช. ซึ่งกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ ((๖) และ (๗)) ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ และหากยกเลิกกฎหมายทั้งสองฉบับจะทำให้บุคคลตามกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว

ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงขอถอนบทยกเลิกกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว

กรณีเพิ่มประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ต่อไป ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่ใช้กับองค์กรอิสระและองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ การบัญญัติบทยกเลิกกฎหมายดังกล่าวเป็นการบัญญัติให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับอื่น ๆ โดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๗ เป็นบทบัญญัติรองรับภารกิจขององค์กรอิสระและองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับอื่นได้บัญญัติในรูปแบบดังกล่าวแล้ว คือ ยกเลิกเฉพาะองค์กรของตนเท่านั้น

๒) เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ต่อ กรธ. ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ จะประกาศในราชกิจจานุเบกษา (๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙) ดังนั้น ในบทยกเลิกกฎหมายดังกล่าวจึงเว้นข้อความไว้สำหรับกฎหมายฉบับที่ ๔ ดังกล่าว

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตอบประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หากบัญญัติบทยกเลิกกฎหมายตามความใน (๒) (๗) และ (๘) ต้องบัญญัติบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับภารกิจ ซึ่งต้องพิจารณาในส่วนของรายละเอียดต่อไป

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ชี้แจงแสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การพิจารณาบทยกเลิกกฎหมาย ควรพิจารณาความครอบคลุมของบทเฉพาะกาลในแต่ละเรื่องเพื่อรองรับภารกิจที่ได้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่จะถูกยกเลิกก่อน ทั้งนี้ หากบัญญัติบทเฉพาะกาลแล้วเห็นว่า ยังไม่ครอบคลุมทุกภารกิจ จำเป็นต้องบัญญัติบทเฉพาะกาลเพิ่ม เนื่องจากได้บัญญัติยกเลิกกฎหมายแล้ว

กรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

บทเฉพาะกาลตามความในมาตรา ๑๙๐ บัญญัติรองรับเพียงบรรดาระเบียบข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งเท่านั้น ทั้งนี้ หากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีบทยกเลิกกฎหมายตามความใน (๒) และ (๗) ประเด็นคดีความที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดีต้องมีบทบัญญัติให้สามารถเชื่อมโยงภารกิจต่อไปได้ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

คณะกรรมการการวิสามัญได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญ
ได้ดังนี้

คณะกรรมการการวิสามัญอาจต้องบัญญัติบทเฉพาะกาลเรื่องรองรับบรรดา
อรรถคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่จะ
ถูกยกเลิกดังกล่าว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้รอการพิจารณาไว้
โดยมอบหมายผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของบทยกเลิกกฎหมาย และ
เสนอบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับภารกิจตามบทยกเลิกกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๔

รอการพิจารณา

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“เจ้าพนักงานของรัฐ”

รอการพิจารณา

และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

“เจ้าพนักงานของรัฐ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น
ซึ่งมีตำแหน่งหรือ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น
รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ
และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงาน
ของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้
อำนาจทางปกครองด้วย แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่รัฐซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนาจการระดับสูง
หรือเทียบเท่าลงมา มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด หรือเจ้าหน้าที่รัฐถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดในเรื่อง
ที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง ทั้งนี้ บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการ
แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงาน
ดำเนินการส่งเรื่องที่ได้รับไว้ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
เพื่อดำเนินการต่อไปภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สำนักงานได้รับเรื่อง

การเทียบตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะวางหลักเกณฑ์การดำเนินการไต่สวนและการชี้มูลของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ให้สอดคล้องกับการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ก็ได้

ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๘๗ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคสี่ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสอบสวนเป็นทางลับโดยพลัน และไม่ว่าในกรณีใดผู้ใด จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้แจ้งมิได้

เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณ โดยรู้ว่าการดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่งหรือ วรรคสอง จะพ้นจากความรับผิดชอบตามรัฐธรรมนูญเฉพาะเมื่อได้แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้ดำเนินการสอบสวน

การสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. สอบสวนแล้วเห็นว่ามิมูล ให้เสนอความเห็นต่อ ศาลรัฐธรรมนูญโดยเร็ว และให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการต่อไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสาม

ในกรณีจำเป็นและได้รับคำร้องขอ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการ คืบครองเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งเช่นเดียวกับการคืบครองพยานตามมาตรา ๑๒๘

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๑๔๔ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอน งบประมาณรายจ่าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการ หรือจำนวนในรายการมิได้ แต่อาจแปรญัตติในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายตาม ข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เงินสงฆ์ต้นเงินกู้

(๒) ดอกเบี้ยเงินกู้

(๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะกรรมการ การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้

ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา เห็นว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคสอง ให้เสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา และศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคสอง ให้การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำดังกล่าวเป็นอันสิ้นผล ถ้าผู้กระทำการดังกล่าวเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ให้ผู้กระทำการนั้นสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น แต่ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กระทำการหรืออนุมัติให้กระทำการ หรือรู้ว่าการกระทำดังกล่าวแล้วแต่มิได้สั่งยับยั้ง ให้คณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้อยู่ในที่ประชุมในขณะที่มีมติ และให้ผู้กระทำการดังกล่าวต้องรับผิดชอบใช้นั้นคืนพร้อมด้วยดอกเบี้ย

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณ โดยรู้ว่าการดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ถ้าได้บันทึกข้อโต้แย้งไว้เป็นหนังสือหรือมีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ ให้พ้นจากความรับผิดชอบ

การเรียกเงินคืนตามวรรคสามหรือวรรคสี่ ให้กระทำได้ภายในยี่สิบปีนับแต่วันที่มีการจัดสรรงบประมาณนั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้รับแจ้งตามวรรคสี่ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการสอบสวนเป็นทางลับโดยพลัน หากเห็นว่ากรณีมีมูล ให้เสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อดำเนินการต่อไปตามวรรคสาม และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและศาลรัฐธรรมนูญหรือบุคคลใดจะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้แจ้งมิได้

มาตรา ๒๓๔ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ใ้สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๔) หน้าที่และอำนาจอื่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่จะต้องจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม ในกรณีจำเป็นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง หรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับ หรือกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยธุรการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนหรือไต่สวนเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตก็ได้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๒๓/๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๑๐ ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ร้ายผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย

(๒) คดีที่คณะผู้ไต่สวนอิสระเห็นว่ากรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

(๓) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาบุคคลอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๑) และ (๒) เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญาตาม (๑) หรือ (๒) รวมทั้งผู้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๔) คดีที่บุคคลตาม (๑) หรือกรรมการ ป.ป.ช. หรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง จงใจไม่ยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง ทรัพย์สินหรือหนี้สิน

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

..... ฯลฯ.....

“คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ” หมายความว่า คดีดังต่อไปนี้ ไม่ว่าจะมิชอบหาหรือ ความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องกันรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม

(๑) คดีอาญาที่ฟ้องให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือความผิดอื่นอันเนื่องมาจากการ ประพฤติมิชอบ

(๒) คดีอาญาที่ฟ้องให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลที่กระทำความผิดฐาน ฟอกเงินที่เกี่ยวข้องกับความผิดตาม (๑) หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ กฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ หรือ กฎหมายอื่นที่มีวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

(๓) คดีอาญาที่ฟ้องให้ลงโทษบุคคลในความผิดเกี่ยวกับการเรียก รับ ยอมจะรับ หรือให้ ขอให้ รับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หรือการใช้กำลังประทุษร้าย ขู่เข็ญว่าจะ ใช้กำลังประทุษร้าย หรือใช้อิทธิพลเพื่อบังคับหรือข่มขืนใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำใด ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น

(๔) คดีอาญาที่ฟ้องขอให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลตามกฎหมาย ที่กำหนดให้เป็นคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๕) คดีอาญาที่ฟ้องขอให้ลงโทษบุคคลที่ร่วมกระทำความผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลตาม (๑) ถึง (๔) ไม่ว่าในฐานะตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้สมคบ

(๖) คดีเกี่ยวกับการจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ เอกสารประกอบ หรือจงใจยื่นบัญชีและเอกสารดังกล่าวด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

(๗) คดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะเหตุร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๘) กรณีที่มีการขอให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างหนึ่งอย่างใดก่อนยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องขอตาม (๑) ถึง (๗)

ความในวรรคหนึ่งมิให้รวมถึง

(๑) คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น

“ประพฤติมิชอบ” หมายความว่า การกระทำที่ไม่ใช่ทุจริตต่อหน้าที่ แต่เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติใดๆ โดยอาศัยเหตุที่มีตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรี ที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับการรักษา หรือการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

..... ฯลฯ.....

มาตรา ๗ ให้ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ และคดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

มาตรา ๕๑ ให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับเครื่องกระสุนปืนหรือวัตถุระเบิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นความผิดต่อบทบัญญัติเกี่ยวกับเครื่องกระสุนปืนหรือวัตถุระเบิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ต่อไป

ประเด็นอภิปราย

ประเด็นที่หนึ่ง ความซ้ำซ้อนของคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” กับ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๑) เหตุใดจึงแยกบทนิยามศัพท์ระหว่าง “เจ้าพนักงานของรัฐ” กับ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

(๒) การบัญญัติบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” กับ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยมีวัตถุประสงค์แยกบุคคลออกเป็น ๒ กลุ่มนั้น มีความเห็นว่า คำว่า “เจ้าพนักงาน

ของรัฐ” ควรใช้คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” จะเป็นการเน้นคำให้ชัดเจนกว่า แต่การบัญญัติบทนิยาม “เจ้าพนักงานของรัฐ” เข้าใจว่าเป็นการบัญญัติเพื่อลดคำที่ฟุ่มเฟือย คือ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน แต่ปัญหาคือ สอดคล้องและเป็นไปตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ และการบัญญัติบทนิยามศัพท์แบบนิยามซ้อนนิยาม เหมาะสมหรือไม่

(๓) หากเปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” จะครอบคลุม ตำแหน่งที่ต้องการหมดหรือไม่ และการบัญญัติให้คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” เป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” จะขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

กรรมาธิการในฐานะผู้แทน กรธ. ได้ตอบประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

(๑) ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๔ ได้แบ่งบุคคลออกเป็น ๒ กลุ่ม ซึ่งเป็นการ บัญญัติที่แตกต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ปรากฏตามความในมาตรา ๒๓๔ (๑) ประกอบด้วย

- (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- (๔) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

กลุ่มที่ ๒ ปรากฏตามความในมาตรา ๒๓๔ (๒) คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ทั้งนี้ บทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เป็นที่เข้าใจเป็นการทั่วไปใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้วว่า ครอบคลุมบุคคลทั้งในกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ แต่ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กรธ. มีความเห็นว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” จะหมายถึงบุคคลเฉพาะตามความใน (๒)

(๒) กรณีของบทกำหนดโทษได้เปลี่ยนเป็น “เจ้าพนักงานของรัฐ” ทุกแห่งแล้ว โดยบุคคลในกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ หากกระทำความผิดจะเข้าสู่บทนิยาม “เจ้าพนักงานของรัฐ” แล้ว สิ่งที่ต้องพิจารณาต่อไป คือในบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” มีตำแหน่งใดหรือไม่ ที่ไม่เข้าข่ายของบทนิยามศัพท์ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ที่อาจมีตำแหน่งที่ผิดหลง จึงต้องระมัดระวัง รวมถึงคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการซึ่งบทกำหนดโทษบัญญัติกล่าวถึงเฉพาะ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” จึงต้องมีการบัญญัติบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับ และให้เจ้าพนักงานของรัฐหมายความว่าความรวมถึง บทนิยามศัพท์เดิมคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ด้วย

ทั้งนี้ ยอมรับว่าการบัญญัติบทนิยามศัพท์หรือการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม ศัพท์จะส่งผลกระทบต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

(๓) การบัญญัติบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” เป็นการบัญญัติบท นิยามแบบบทคลุม ส่วนคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เป็นส่วนย่อย (Subset) ของเจ้าพนักงานของรัฐ

ซึ่งมีความหมายเพียงเฉพาะตำแหน่งที่นอกเหนือจากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

(๔) บทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ได้บัญญัติให้ครอบคลุมถึงกรณีของหน่วยงานท้องถิ่นแล้ว

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๑) ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๔ (๑) มีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย แต่ไม่ปรากฏในบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ”

(๒) คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” ไม่ปรากฏถ้อยคำดังกล่าวในรัฐธรรมนูญ รวมทั้งมีข้อแตกต่างอย่างไรระหว่าง “เจ้าพนักงานของรัฐ” กับ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

อย่างไรก็ตาม การบัญญัติบทนิยามศัพท์ดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความสับสนรวมถึงอาจมีการแปลความรวมไปถึงกรณีบทลงโทษด้วย

(๓) ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” ปรากฏอยู่ถึง ๕๕ แห่ง รวมถึงในบทกำหนดโทษด้วย ดังนั้น การบัญญัติบทนิยามซ้อนนิยามของคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” คือ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” แต่ “เจ้าพนักงานของรัฐ” ไม่เป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” อาจก่อให้เกิดความสับสนได้

(๔) หากพิจารณาเปรียบเทียบประมวลกฎหมายอาญา คำว่า “เจ้าพนักงาน” ต้องมีกฎหมายแต่งตั้ง

(๕) ผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๓๔ (๑) ถูกนำมาบัญญัติไว้ในนิยามคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” จะไม่เข้าข่ายฐานความผิดตามมาตรา ๖๒ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เนื่องจากไม่อยู่ในบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

(๖) หากพิจารณามาตรา ๒๓๔ เทียบเคียงบทนิยามศัพท์ ปรากฏผลเป็นดังนี้
ความใน (๑) ของมาตรา ๒๓๔ ปรากฏในบทนิยามศัพท์มาตรา ๔ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จำนวน ๒ คำ ดังนี้

“เจ้าพนักงานของรัฐ” ประกอบด้วย (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
(๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

“ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” ประกอบด้วย ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
ความใน (๒) ของมาตรา ๒๓๔ ปรากฏในบทนิยามศัพท์มาตรา ๔ คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

ดังนั้น แนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามศัพท์ คือ จำเป็นต้องใช้วิธีการบัญญัติคำซ้ำตามมาตรา ๒๓๔ (๑) เพราะเป็นการบัญญัติเพียง ๔ ตำแหน่ง (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ (๔) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และไม่เกิดปัญหาการตีความ

(๗) บทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” กับ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” จะนิยามอย่างไรให้ครอบคลุมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ปปช. หรืออาจกำหนดตำแหน่งที่ปรากฏในเจ้าพนักงานของรัฐต่างหากก็ย่อมได้

(๘) บทนิยามศัพท์ทั้ง ๒ คำ ควรบัญญัติให้ชัดเจนมิให้เป็นเหตุสำหรับกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. “ละเว้น” การปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ ต้องบัญญัติถ้อยคำว่า “และตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด” เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถกำหนดประเภทหรือตำแหน่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องการตรวจสอบอันเป็นแนวในการปฏิบัติต่อไป

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

แนวคิดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้เปลี่ยนฐานความคิดออกเป็น ๒ ฐาน กล่าวคือ

(๑) ใต้สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใด มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยอยู่ในอำนาจศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) ใต้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยอยู่ในอำนาจศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

นอกเหนือจากวิธีการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่เปลี่ยนไปแล้ว ฐานความผิดต่าง ๆ ก็แยกศาลที่ทำหน้าที่วินิจฉัยด้วย รวมทั้งได้ดำเนินการปรับโครงสร้างต่าง ๆ และกรณีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินได้บัญญัติแบบรวบเนื้อหาไว้ตามมาตรา ๒๓๔ (๓) เนื่องจากมีกระบวนการที่เหมือนกัน

อย่างไรก็ดี บทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” มีตำแหน่งเดิมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งหมด เพียงแต่ “เพิ่ม” บางตำแหน่งเท่านั้น เช่น ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น เจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ เป็นต้น

กรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๓๔ (๒) เป็นการบัญญัติไว้เฉพาะสำหรับใต้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ประเด็นที่สอง ความผิดเจ้าหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หากพิจารณาประเด็นการดำเนินการกรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๘๗ กับความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ จะบัญญัติไว้แต่เฉพาะตำแหน่ง “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

กรรมการในฐานผู้แทน กรธ. ได้ตอบประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

หากพิจารณามาตรา ๑๔๔ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญจะใช้คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ดังนั้น การดำเนินการตามมาตรา ๘๗ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จึงต้องดำเนินการในทางกลับ

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หากพิจารณาประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นของการบัญญัติบทนิยามศัพท์ คือ มาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดเฉพาะ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เท่านั้น จึงควรปรับถ้อยคำ ให้ชัดเจนว่า บทนิยามศัพท์ใดครอบคลุมบทนิยามใด ทั้งนี้ คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ที่ปรากฏใน รัฐธรรมนูญย่อมมีความหมายที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะลำดับศักดิ์ของรัฐธรรมนูญ ย่อมเหนือกว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่สาม เจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

กรรมการการวิสามัญในฐานผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็น สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

บทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ได้เสนอขยายบทนิยามศัพท์ ให้หมายความรวมถึง “เจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” เป็นการขยายความตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ทั้งนี้ หากพิจารณาบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๑ มีความ จำเป็นที่จะต้องพิจารณาเพิ่มเติมบทเฉพาะกาลประกอบด้วย

ประเด็นที่สี่ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินแบ่งกลุ่มไว้แตกต่างจากรัฐธรรมนูญ

กรรมการการวิสามัญในฐานผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดง ความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การบัญญัติบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” ไม่เหมือนกับ มาตรา ๒๓๔ (๑) โดยขาดตำแหน่ง “ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน” นั้น ได้มีการบัญญัติบทนิยามศัพท์ “ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามที่รัฐธรรมนูญ บัญญัติ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ยกเว้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ด้วยแล้ว ซึ่งในคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” หมายความว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ”

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

กรณี “ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน” อยู่ในบทนิยามศัพท์คำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” ซึ่งจะถูกนำมาบัญญัติไว้ในบทนิยามศัพท์ “เจ้าพนักงานของรัฐ” แล้ว โดยเป็นการบัญญัตินิยามซ้อนนิยาม

ประเด็นที่ห้า การตรวจสอบผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

กรรมาธิการวิสามัญในฐานเป็นผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๑) ประเด็นที่ต้องพิจารณา คือ ตำแหน่ง “ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน” เป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ด้วยหรือไม่ เนื่องจากตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสี่ กำหนดถึง “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไว้ ประกอบกับผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นหัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของหน่วยงาน และมีหน้าที่ในการตั้งงบประมาณของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เช่นเดียวกับเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. และหัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระอื่น

(๒) กรณีของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณโดยทุจริต ควรใช้ระบบเดียวกัน และควรบัญญัติให้คณะรัฐมนตรีผู้ใช้งบประมาณต้องร่วมรับผิดชอบด้วย

ประเด็นที่หก ความเชื่อมโยงของคดีกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายเดิม

คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาควรบัญญัติเพิ่มเติมบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการตีความบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อคุ้มครองบรรดาบรรทัดคดีที่เกิดขึ้นตามกฎหมายดังกล่าว โดยคดีใดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ ให้ใช้บทนิยามศัพท์เดิม “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไปก่อน ทั้งนี้ สามารถเทียบเคียงได้กับร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่บัญญัติบทเฉพาะกาลสำหรับบรรทัดคดีที่เกิดขึ้นตามกฎหมายเดิม

กรรมาธิการในฐานผู้แทน กรธ. ได้ตอบประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลทางกฎหมายไปแล้ว และปัจจุบันอยู่ระหว่างใช้บังคับใช้คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ทั้งหมด

ส่วนบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” ที่บัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ หากคณะกรรมการการวิสามัญแก้ไขเพิ่มเติมกลับไปใช้เพียง “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” อาจเกิดปัญหาหากแก้ไขเพิ่มเติมไม่ครบ และส่งผลกระทบในวงกว้าง

ดังนั้น อีกแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาคือ บัญญัติบทนิยามศัพท์แบบรวมกับบัญญัติบทเฉพาะกาลเพื่อเชื่อมโยงการใช้คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กับ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ประเด็นที่เจ็ด คำว่า “ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ”

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

คำว่า “ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ” ยังขาดคำต่อท้ายว่า “ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ” เช่นเดียวกับข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น เพราะหากบัญญัติเพียงถ้อยคำดังกล่าว จะหมายความรวมถึง คณะกรรมการต่าง ๆ ของส่วนราชการด้วยหรือไม่ ดังนั้น ควรใช้ประโยชน์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ วรรคสอง ในการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยว่า ควรบัญญัติเพิ่มตำแหน่งใดบ้าง และตำแหน่งใดบ้างที่สมควรได้รับการตรวจสอบ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวย่อมมีทั้งผลบวกและผลลบ ในแง่มุมหนึ่งจะกลายเป็นการกั้นบุคคลที่จะเข้ามาช่วยเหลืองานภาครัฐ

ประเด็นที่แปด ความครอบคลุมของตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ความหมายของบทนิยามศัพท์ควรมีความหมายแคบ ครอบคลุมให้ชัดเจน ทั้งนี้ ศาลปกครองได้เคยมีคำวินิจฉัยไว้แล้วว่า ไม่ก้าวล่วงการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งต้องไปกำหนดให้มีความชัดเจน ส่วนกรณี “เจ้าพนักงาน” ตามประมวลกฎหมายอาญา จะเข้าข่ายเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่ ต้องพิจารณาจากคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ” ด้วย

กรรมการในฐานะผู้แทน กรธ. ได้ตอบประเด็นซักถามสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หลักคิดการกำหนดตำแหน่งให้อยู่ในบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” คือ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐต้องเข้าสู่วงจรการตรวจสอบได้ทั้งหมด จึงจำเป็นต้องตรวจสอบว่า ตำแหน่งใดควรเข้ารับการตรวจสอบหรือไม่ควรได้รับการตรวจสอบ หรือมีกฎหมายอื่นที่ใช้ในการตรวจสอบแล้วหรือไม่

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

คำว่า ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน “อื่น” ของรัฐ เป็นการบัญญัติคำที่มีความหมายแคบลง และต่างจากถ้อยคำที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ฉบับที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอต่อ กรธ. ที่บัญญัติว่า “พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ” ยกตัวอย่าง กรณีของ กรุงเทพมหานคร (กทม.) สามารถตั้งบริษัทลูกสำหรับการดำเนินงานของ กทม. การดำเนินงานของบริษัทดังกล่าวจะไม่เข้าข่ายการตรวจสอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

กรณีของการบริหารเงินของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จะมีคณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน และให้มีคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รวมทั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่ให้กองทุนหมู่บ้านแต่ละกองทุนมีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยให้สมาชิกคัดเลือกกันเองเข้ามาเป็นกรรมการ อาจเป็นผู้ใหญ่บ้าน หรือสมาชิกธรรมดา แต่ต้องดูแลเงินให้กับชาวบ้าน ตลอดจนดูแลงบประมาณ กลุ่มบุคคลดังกล่าวอยู่ในข่าย “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หรือไม่ ต้องมีความชัดเจน

อย่างไรก็ดี กรณีที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติม อาทิ องค์การมหาชน คณะกรรมการ ว่าด้วยพัสดุที่มีผู้แทนภาคเอกชนมาเป็นองค์ประกอบด้วย ซึ่งแต่เดิมมุ่งเน้นการใช้อำนาจรัฐเป็นหลัก

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้รอการพิจารณาไว้ ทั้งนี้ เจตนารมณ์ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ กรธ. ตรงกัน คือ ต้องการให้เจ้าหน้าที่ทั้งหมดอยู่ในนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ซึ่งต้องพิจารณาถ้อยคำต่อไป ทั้งนี้ มีประเด็นที่เกี่ยวข้องที่ต้องนำมาประกอบการพิจารณา ดังนี้

(๑) การบัญญัติบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นความผิดต่อบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อไป

(๒) การบัญญัติบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ต้องมีความชัดเจน และครอบคลุมทุกตำแหน่งที่ต้องการให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีเจตนารมณ์ที่จะบังคับใช้กับบุคคล ๒ กลุ่มตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๓๔

(๓) มอบหมายผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบความครอบคลุมตำแหน่งต่าง ๆ เนื่องจากบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามกฎหมายเดิมมีความหมายกว้างกว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

(๔) ที่ประชุมมีมติมอบหมายฝ่ายเลขานุการจัดทำสรุปประเด็นสาระสำคัญการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วาระหนึ่ง ขึ้นรับหลักการ

(๕) ประเด็นคำว่า “เจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” ถูกต้องหรือไม่ ต้องตรวจสอบ เนื่องจากเป็นการบัญญัติเพิ่มเติมจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ”

มีการแก้ไข

“เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งด้านนิติบัญญัติ บริหารปกครอง หรือตุลาการของรัฐต่างประเทศ และบุคคลใด ๆ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ให้แก่รัฐต่างประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่าโดยการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งมีตำแหน่งประจำหรือชั่วคราวและได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่นหรือไม่ก็ตาม

ประเด็นอภิปราย

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ กรณีการเว้นวรรคตอนบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันปัญหาการตีความ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติเห็นชอบตามข้อสังเกตของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ โดยมีมติแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” เป็นดังนี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งด้านนิติบัญญัติ บริหาร_ปกครอง หรือตุลาการ_ของรัฐต่างประเทศ และบุคคลใด ๆ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ให้แก่รัฐต่างประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่าโดยการแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง_มีตำแหน่งประจำหรือชั่วคราว_และได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่นหรือไม่ก็ตาม”

“เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ”

ไม่มีการแก้ไข

“เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์การระหว่างประเทศหรือผู้ได้รับมอบหมายจากองค์การระหว่างประเทศให้ปฏิบัติหน้าที่ในนามขององค์การระหว่างประเทศนั้น

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง”

ไม่มีการแก้ไข

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ

ข้าราชการการเมือง

(๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ

รัฐสภา

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

..... ฯลฯ.....

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ

ข้าราชการการเมือง

(๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ

ฝ่ายรัฐสภา

(๗) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

(๘) สมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

..... ฯลฯ.....

ประเด็นอภิปราย

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

บทนิยามศัพท์คำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หากเทียบเคียงกับ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จะมี

ตำแหน่งที่ถูกตัดออกไปใน (๗) และ (๘) กล่าวคือ (๑) ผู้บริหารท้องถิ่น (๒) รองผู้บริหารท้องถิ่น และ (๓) ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา รวมทั้งนี้ (๔) สมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ทั้งนี้ เดิมกลุ่มท้องถิ่นดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถออกประกาศ ตำแหน่งเพิ่มเติมได้อีกด้วย อาทิ ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นของ กทม. หรือเมืองพัทยา จะมีการกำหนด ตำแหน่งเพิ่มเติม ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังมิได้กำหนดเป็นตำแหน่งเพิ่มเติมที่ต้องยื่นบัญชี ทรัพย์สินและหนี้สิน อาทิ ตำแหน่งผู้ช่วย ที่ปรึกษา เลขานุการ ประธานสภาเมืองพัทยา เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม กลุ่มท้องถิ่นนี้มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น การตัดตำแหน่งดังกล่าวออกเป็นการลดอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๑) กรณีของกลุ่มท้องถิ่นดังกล่าว รัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้แยกอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบไปยังศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ กรณีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินยังคงต้องดำเนินการอยู่ เพียงแต่แยกการตรวจสอบออกจากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเท่านั้น

(๒) การกำหนดตำแหน่งเพิ่มเติมที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปกำหนดในกฎหมายลำดับรอง ไม่ควรนำมาบัญญัติไว้ใน ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ตำแหน่งในบทนิยามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ใน (๗) และ (๘) ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น จะเข้าข่ายเป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้ว แต่ผลของการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรธ. มีเจตนารมณ์ที่จะลดภาระงานของศาลฎีกา โดยโอนย้ายไปเป็นหน้าที่ของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ จึงตัดออกตำแหน่งดังกล่าวออก

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ตั้งข้อสังเกตสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เดิมผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อให้สามารถตรวจสอบกรณีร้ายแรงผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และผลปลายทางของการตรวจสอบ คือ “ผล” ดังนั้น การปรับระบบสำหรับตำแหน่งหรือบุคคลที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ต้องสามารถมีช่องทางในการตรวจสอบบัญชีและตั้งความผิดฐานร้ายแรง ผิดปกติได้ด้วย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของ
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

“ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ”

ไม่มีการแก้ไข

“ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กร
อิสระตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ยกเว้นคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เหตุใดในบทนิยามศัพท์คำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” จึงยกเว้น
คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพราะผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระจะเข้าไปอยู่ในนิยามศัพท์คำว่า
“เจ้าพนักงานของรัฐ”

**ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แสดงความคิดเห็น
สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้**

กรณีไม่บัญญัติให้ “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” อยู่ในบทนิยามศัพท์คำว่า
“ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” ซึ่งจะเข้าไปอยู่ในนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” นั้น
เนื่องจาก กระบวนการตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แม้เป็นองค์กรอิสระ
แต่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้แยกการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ต่างหากจากองค์กรอิสระอื่น

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของ
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

“ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น”

ไม่มีการแก้ไข

“ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้บริหารท้องถิ่น
ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของ
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

“ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง”

รอการพิจารณา

“ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการ
ระดับกระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทาง
การเมืองสำหรับข้าราชการพลเรือน และปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการ
เหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึง

ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แต่ไม่รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐหรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ข้อสังเกตคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. (คณะกรรมการพิจารณาศึกษาล่วงหน้า)

ประเด็นบทนิยามศัพท์คำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” (มาตรา ๔) ยังขาดความชัดเจน มีความหมายที่แคบเกินไป และยังไม่ครอบคลุมบางตำแหน่งที่สำคัญ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนควรบัญญัติบทนิยามศัพท์ให้มีความหมายเช่นเดียวกับ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (พรป.ป.ช. ๒๕๔๒) โดยบทนิยามศัพท์คำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” ต้องหมายความถึง “ผู้บริหารระดับสูง” ด้วย รวมทั้งควรบัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถกำหนดตำแหน่งเพิ่มเติมสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาหรืออนุมัติในเรื่องที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการงบประมาณ ซึ่งสมควรได้รับการตรวจสอบจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย

ดังนั้น คณะกรรมการพิจารณาศึกษาล่วงหน้าฯ จึงขอเสนอแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” เป็นดังนี้

“ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง หรือกรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีไม่ใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทรงยศหรือสำหรับข้าราชการพลเรือน และปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล แต่ไม่รวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่า และให้หมายความรวมถึงบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีหน้าที่และอำนาจควบคุม กำกับ ดูแล และบริหารงานในหน่วยงานดังกล่าว ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาและผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรื้อการพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างฯ ที่เสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” ไว้ก่อน

“ผู้ถูกกล่าวหา”

ไม่มีการแก้ไข

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการตามกฎหมาย ไม่ว่าจะในฐานะเป็น ตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.”

ไม่มีการแก้ไข

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

“ประธานกรรมการ”

ไม่มีการแก้ไข

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

“กรรมการ”

ไม่มีการแก้ไข

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการด้วย

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

“เลขาธิการ”

ไม่มีการแก้ไข

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

“สำนักงาน”

ไม่มีการแก้ไข

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

“พนักงานเจ้าหน้าที่”

ไม่มีการแก้ไข

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงาน และให้หมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงาน ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

“พนักงานไต่สวน”

รอการพิจารณา

“พนักงานไต่สวน” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือหัวหน้าพนักงานไต่สวนในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อสังเกตคณะกรรมการพิจารณาศึกษาล่วงหน้า

เนื่องจากการไต่สวนในหมวด ๒ มีตำแหน่งที่สำคัญ ซึ่งควรมีการกำหนดที่มาหน้าที่และอำนาจให้มีความชัดเจน จึงควรบัญญัติบทนิยามศัพท์สำหรับตำแหน่งดังกล่าวเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) เห็นควรเพิ่มบทนิยามศัพท์คำว่า “ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน” ในมาตรา ๔ เพื่อให้เกิดความชัดเจนของที่มาของตำแหน่ง “ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน” ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของ การไต่สวนตามมาตรา ๔๙

(๒) กรณีบทนิยามศัพท์คำว่า “พนักงานใต้สวน” ยังไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับกรอบอำนาจหน้าที่ จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความชัดเจนต่อไป

ประเด็นอภิปราย

- ឃែង -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรื้อการพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการการศึกษาล่วงหน้าฯ ที่เสนอขอให้พิจารณาทบทวนบัญญัติหน้าที่และอำนาจให้ชัดเจน รวมถึงบัญญัติบทนิยามคำว่า “ผู้ช่วยพนักงานไต่สวน” เพิ่มเติมให้สอดคล้องกัน

“หัวหน้าพนักงานไตสวน”

รอกการพิจารณา

“หัวหน้าพนักงานได้ส่วน” หมายความว่า ผู้ได้ส่วนเบื้องต้นที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. แต่งตั้งจากพนักงานได้ส่วน

ประเด็นอภิปราย

- ឃែង -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรอการพิจารณา
ความสอดคล้อง

“ไต่สวน”

รอกการพิจารณา

“ไต่สวน” หมายความว่า การแสวงหา รวบรวม และการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน

ประเด็นอภิปราย

- ໄມ້ -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญมีมติรอกการพิจารณา
ความสอดคล้อง

“ทูลจิตต่อหน้าที”

รอกการพิจารณา

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การทุจริต พ.ศ.

มาตรา ๒๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ใต้สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริต ต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒) ใต้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิด ฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรม

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ของบุคคลดังกล่าว

(๔) ใต้สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่ พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดหรือที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น

ในการดำเนินการตาม (๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มี หน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๑) คำว่า “แสวงหาประโยชน์” สามารถแปลความหมายได้เป็นวงกว้าง ดังนั้น ต้องตั้งหลักการที่ “ทุจริต”

(๒) หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีหน้าที่และอำนาจในเรื่อง “ประพฤติ มิชอบ” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะเป็น ดำเนินการที่เกี่ยวพันกับ “ทุจริตต่อหน้าที่” ดังนั้น กรณีการทุจริตต่อหน้าที่ต้องพิจารณาตรา เกี่ยวข้องประกอบด้วย จึงควรรอพิจารณาในส่วนของรายละเอียดดังกล่าว

(๓) การใต้สวน ต้องตั้งฐานความผิดไว้เป็น ๒ สถาน โดยอัยการจะดำเนินการ ฟ้องร้องทั้ง “ทุจริตต่อหน้าที่” ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต และ “ประพฤติมิชอบ” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ได้หรือไม่ จึงอาจเป็น ปัญหาในการตีความ ดังนั้น จำเป็นต้องบัญญัติให้เกิดความชัดเจนเพื่อป้องกันปัญหาการตีความ ทั้งนี้

หน้าที่และอำนาจในการดำเนินคดีฐานประพฤติดมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ อยู่ในหน้าที่และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ด้วย

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรธ. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

จากข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ เกิดประเด็นการตีความคำว่า “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น” สามารถตีความได้ ๓ ส่วน คือ

- (๑) แสวงหาประโยชน์ “โดยชอบ”
- (๒) ประโยชน์มิควรได้
- (๓) ประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

บทนิยามคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” นำมาซึ่งข้อกล่าวหา “โดยทุจริต”

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๑) บทนิยามศัพท์คำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” มีเพียงคำว่า “ทุจริต” ไม่ปรากฏคำว่า “ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ” จึงเป็นการเปลี่ยนหลักการมาตรา ๒๘ ทั้งนี้ เคยมีคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๙/๒๕๕๘ กรณีผู้บริหารคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย ในการมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกโดยมิชอบ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า นอกจากความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่แล้ว ยังมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วย

(๒) หากเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ของ ป.ป.ท. ซึ่งสามารถดำเนินการกรณี “ประพฤติดมิชอบได้”

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หากพิจารณาบทนิยามศัพท์คำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” มีความชัดเจนแล้วว่า ไม่รวมกรณีประพฤติดมิชอบ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติรื้อการพิจารณาประเด็น “การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ” และประเด็น “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

“ร่ำรวยผิดปกติ”

รอการพิจารณา

“ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมายสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

ข้อสังเกตท้ายรายงานคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

ตั้งข้อสังเกตให้แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” ให้ความหมายรวมถึงการยื่นคำร้องกรณีมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติด้วย

ประเด็นอภิปราย

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เดิมกรณีร่ำรวยผิดปกติต้องยื่นฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ส่วนประเด็น “ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ” ไม่มีบทนิยามศัพท์เหมือนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หากพิจารณารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่มีบทบัญญัติกรณี “ทรัพย์สินเพิ่ม”

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรธ. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ซึ่งการดำเนินการเป็นไปตามวิธีการเดิมกรณีร่ำรวย กล่าวคือ มีทรัพย์สิน “มากผิดปกติ” หรือมีทรัพย์สิน “เพิ่มขึ้นมากผิดปกติ”

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติรอการพิจารณาประเด็น “ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ” ประกอบข้อสังเกตท้ายรายงานคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

“พนักงานสอบสวน”

ไม่มีการแก้ไข

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้หมายความรวมถึงพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษด้วย

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติรอกการพิจารณา
ความสอดคล้อง

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมตินัดประชุม จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

- ๑) วันพุธที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม
คณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๘ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒
- ๒) วันศุกร์ที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

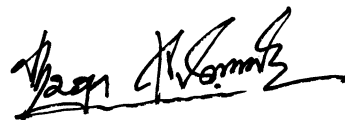
เมื่อจบระเบียบวาระการประชุมแล้ว พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ประธาน
คณะกรรมการวิสามัญ กล่าวขอบคุณกรรมการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านและ
กล่าวปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๕๕ นาฬิกา

นางัญญา ศรีสุพรรณ
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓
สำนักกรรมการ ๒
ผู้จัดทำบันทึกการประชุม

คณะกรรมการวิสามัญมีมติรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒ โดยไม่มีการแก้ไข ในการประชุม
ครั้งที่ ๕ วันจันทร์ที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และมีมติให้เผยแพร่บันทึกการประชุมดังกล่าว

พลเรือเอก

(กฤษฎา เจริญพานิช)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ